

IR-XIV.432.2.2092.2022

DECYZJA NR 299/23

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 2 listopada 2023 roku

podjęta w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 2) Renata Janik – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 3) Tomasz Jamka – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- 4) Marek Jońca – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie art. 60 pkt 6, art. 61 ust.1 pkt 2 lit. a, art. 67 ust.1 oraz art. 207 ust.1 pkt 2 i art. 207 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270), art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775), art. 6 i art. 9 ust.1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust.2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094),

w sprawie wszczętej z urzędu w przedmiocie:

określenia Panu ....., PESEL: ....., zamieszkałemu..... ul.
....., ..., przypadającej do zwrotu kwoty dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW ....., terminu od którego nalicza się odsetki oraz sposobu zwrotu środków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu: 2 listopada 2023r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

orzeka:

- 1) określa Panu ....., PESEL: ....., zamieszkałemu .....
ul. ...., ... przypadającą do zwrotu kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwanego dalej „EFRR”) w łącznej wysokości: **4 808,39 zł (słownie: cztery tysiące osiemset osiem zł, 39/100)** z tytułu zwrotu części dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr RPSW..... o dofinansowanie Projektu nr RPSW..... wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;
- 2) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych o których mowa w pkt 1, nalicza się:
  - a) od kwoty przekazanej z EFRR we wniosku o płatność nr RPSW.....
... w wysokości: 1 368,59 zł (słownie: jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt osiem zł, 59/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. od dnia 26.04.2021 r., aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
  - b) od kwoty przekazanej z EFRR we wniosku o płatność nr RPSW.....
... w wysokości: 3 289,94 zł (słownie: trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt dziewięć zł, 94/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. od dnia 19.04.2021 r., aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
  - c) od kwoty przekazanej z EFRR we wniosku o płatność nr RPSW.....
... w wysokości: 149,86 zł (słownie: sto czterdzieści dziewięć zł, 86/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR tj. od dnia 04.08.2021 r., aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);

- 3) określa, że zwrot następuje poprzez dokonanie przez Pana ....., PESEL: ....., zamieszkałego ..... ul. ...., ... wpłaty należności o której mowa w pkt 1, wraz z odsetkami, o których mowa w pkt 2, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, wskazany w uzasadnieniu decyzji.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwana dalej „Instytucją Zarządzającą” lub „Organem”, ogłosił w dniu 27 marca 2019 r. nabór nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19 wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania 2.5 pn. „Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Nabór wniosków o dofinansowanie ustalono na okres od 29 kwietnia 2019 r. do 29 lipca 2019 r. W ramach niniejszego konkursu założono wsparcie dla projektów charakteryzujących się wysokim poziomem innowacyjności oraz zakładających wzrost zatrudnienia.

Wsparcie mogą otrzymać projekty polegające m.in. na:

- inwestycje związane z rozwojem przedsiębiorstwa, wprowadzeniem nowych produktów i/lub usług, a także unowocześnieniem wyposażenia związanego z działalnością gospodarczą;
- dokonanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmian w sposobie świadczenia usług za pośrednictwem zakupu zaawansowanych nowych technologii lub w wyniku wdrożenia wyników prac B+R.

Szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie naboru nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl a także w siedzibie Instytucji Zarządzającej. Przedmiotowy regulamin stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu o naborze. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z załączonymi do powyższego Regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodził m.in.:

- „Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Wzór karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ 2014-2020”,
- „Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „RPOWŚ 2014-2020”) we wzorze umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 1303/2013”.

Każdy wnioskodawca zgodnie z przedmiotowym Regulaminem zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r.”, opracowanym przez Ministra Rozwoju i Finansów i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl.

W zamieszczonym na ww. stronie internetowej Instytucji Zarządzającej wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych.

W § 1 ust. 4 pkt „d” oraz „e” ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję pojęcia wytycznych horyzontalnych, w tym wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Następnie, w § 1 ust. 6 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję „projektu”.

W § 1 ust. 8 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję wydatków kwalifikowalnych.

Ponadto, w § 1 ust. 35 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję okresu trwałości Projektu.

Następnie w § 1 ust. 41 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję pojęcia nieprawidłowości.

Ponadto, w § 1 ust. 42 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję korekty finansowej.

Ponadto, w § 3 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

Następnie, w § 7 ww. wzoru umowy o dofinansowanie projektu na Beneficjenta nałożono obowiązek realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu. Następnie w § 7 ust. 2 ww. wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że w przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości

dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu. Jednocześnie w § 7 ust. 3 ww. wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że w przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników w okresie trwałości Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej procentowej różnicy pomiędzy wymaganym okresem trwałości a okresem rzeczywistego utrzymania trwałości Projektu.

W dalszej części ww. wzoru umowy wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta, na zasadach określonych w ufp.”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Dodatkowo w § 14 ust. 15 ww. wzoru umowy wskazano „Beneficjent w wyznaczonym terminie informuje Instytucję Zarządzającą o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub rekomendacji”.

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpił Pan ....., zamieszkały
..... ul. ...., ..., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą:
..... z siedzibą ul. ...., ..., zwany dalej
„Beneficjentem”, składając w dniu 29 lipca 2019 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.:
„.....
.....” na wnioskowaną kwotę dofinansowania w
wysokości: ..... zł.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt XIV-Wskaźniki Beneficjent ujął następujące wskaźniki rezultatu, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji Projektu:

1. **„Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8) [EPC]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1,20 stanowiska pracy.**
2. **„Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni [EPC]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 stanowisko pracy.**

3. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - kobiety [EPC]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 0,20 stanowiska pracy.

W części wniosku o dofinansowanie dotyczącej zagadnienia Trwałości projektu Wnioskodawca wskazał, że Beneficjent „zobowiązuje się utrzymać trwałość projektu co najmniej przez 3 lata od ostatniej płatności końcowej zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.”.

W wyniku przeprowadzonej przez Instytucję Zarządzającą oceny formalnej i merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „projektem” uzyskał ... punktów i został Uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego nr ...../20 z dnia 1 kwietnia 2020 r., zakwalifikowany do wsparcia w ramach działania 2.5 RPOWŚ na lata 2014-2020. Następstwem czego było zawarcie w dniu 25 czerwca 2020 r. z Panem ..... zamieszkałym ..... ul. ...., ... prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą ..... z siedzibą ul. ...., ... , jako Beneficjentem tego programu, Umowy nr RPSW..... o dofinansowanie Projektu nr RPSW..... pn.: „.....

..... ” (zwana dalej „umową o dofinansowanie”) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości ..... zł. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej Umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem.

W niniejszej umowie o dofinansowanie znalazły się wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu naboru wniosków o dofinansowanie.

W związku z czym Beneficjent podpisując ww. umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie oraz w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz **w okresie trwałości projektu**. Jednocześnie, zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie Beneficjent został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z

procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

Umowa o dofinansowanie jasno i precyzyjnie określa prawa i obowiązki Stron, a Beneficjent zawierając tą umowę zobowiązuje się do przestrzegania jej zapisów.

Do zgłoszonego na niniejszy konkurs ww. wniosku o dofinansowanie załączono Załącznik nr 4 tj. „Oświadczenie o spełnianiu kryteriów MŚP”, w którym zawarto informację, że Beneficjent nie zatrudnia żadnych pracowników tylko jest przedsiębiorcą samodzielnym. Do ww. wniosku o dofinansowanie załączono dokument pn. Biznes Plan, w którym w sekcji 2-3 pkt 1 ppkt 3 Beneficjent wskazał, że: *„zatrudniony zostanie mechanik motocyklowy, który w swym zakresie obowiązków będzie miał naprawy mechaniczne i elektromechaniczne jednośladów oraz quadów, przeglądy okresowe motocykli itp. oraz osoba niepełnosprawna na 0,2 etatu do utrzymania czystości obiektu”*.

W związku z powyższym Beneficjent zobowiązał się zgodnie z Biznes Planem do utworzenia w wyniku realizacji projektu w ramach prowadzanego przedsiębiorstwa 1,2 nowych etatów tj. miał zatrudnić 1 mechanika oraz osobę do sprzątnia.

W trakcie trwania realizacji projektu Beneficjent pismem z dnia 14 października 2021 r. zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o wyrażenie zgody na zmianę w projekcie polegającą na zmianie docelowej wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]* z wartości 1,20 do wartości 1,00 a tym samym zmiany docelowej wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC]* z 0,2 do 0,00. Beneficjent argumentował swoją prośbę trwającą pandemią COVID-19, która przyczyniła się do mniejszego zainteresowania na usługi oferowane przez Beneficjenta w związku z czym uzyskiwane dochody nie były wystarczające aby poza zatrudnieniem mechanika motocyklowego, zatrudnić dodatkowo osobę do sprzątnia.

W odpowiedzi na powyższe pismo Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 4 listopada 2021 r. wyraziła zgodę na zmniejszenie wartości wskaźnika *„Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8)”* z 1,2 EPC do 1,00 EPC. Wnioskowana zmiana miała wpływ na zmniejszenie liczby uzyskanych punktów z ... do ..., jednakże nie spowodowała tego, że projekt nie uzyskałby dofinansowania.

W dniu 16 listopada 2021 r. Beneficjent przekazał skorygowany wniosek o dofinansowanie i Biznes Plan, w którym wskazał następujące wskaźniki rezultatów realizacji projektu:

1. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8) [EPC]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 stanowisko pracy.
2. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni [EPC]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 stanowisko pracy.

W wyniku zgłoszonych przez Beneficjenta zmian w realizacji projektu dotyczących m.in. zmiany wartości projektu i zmiany siedziby Beneficjenta podpisane zostały 2 aneksy do umowy o dofinansowanie nr RPSW..... z dnia 9 marca 2021 r. oraz nr RPSW..... z dnia 31 marca 2022 r.

Instytucja Zarządzająca w dniu 19 kwietnia 2021 r. na podstawie wniosku o płatność nr RPSW..... przekazała Beneficjentowi płatność zaliczkową w wysokości środków EFRR: 121 613,75 zł.

Instytucja Zarządzająca w dniu 26 kwietnia 2021 r. na podstawie wniosku o płatność nr RPSW..... przekazała Beneficjentowi płatność refundacyjną w wysokości środków EFRR: 48 386,25 zł.

Następnie w dniu 14 lipca 2021 r. Beneficjent złożył wniosek o płatność nr RPSW..... rozliczający zaliczkę w kwocie 116 315,50 zł oraz w tym samym dniu zwrócił pozostałą część niewykorzystanej zaliczki w kwocie 5 298,25 zł.

Instytucja Zarządzająca w dniu 4 sierpnia 2021 r. na podstawie wniosku o płatność nr RPSW..... przekazała Beneficjentowi płatność zaliczkową w wysokości środków EFRR: 5 298,25 zł, która następnie została rozliczona w terminie.

W dniu 29 grudnia 2021 r. Beneficjent przekazał do Instytucji Zarządzającej wniosek o płatność końcowy, wniosek rozliczający wydatki nieobjęte dofinansowaniem w ramach projektu. W dniu 5 stycznia 2022 r. wniosek o płatność został przekazany po wstępnej weryfikacji przez Oddział Rozliczeń do Departamentu Kontroli i Certyfikacji w celu kontroli końcowej projektu.

W związku z zakończeniem realizacji projektu oraz przed zatwierdzeniem wniosku o płatność końcową została przeprowadzona w dniu 16 lutego 2022 r. kontrola końcowa w miejscu realizacji projektu. W wyniku ww. kontroli sporządzono w dniu 11 marca 2022 r. Informację Pokontrolną Nr 10/N/II/RPO/2022 (tj. pismo znak: KC-I.432.70.1.2022), w której Instytucja Zarządzająca zawarła następującą informację o poziomie realizacji wskaźników rezultatu projektu:

„Wskaźniki rezultatu:

- 1) Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy [EPC] – nie zakładano realizacji tego wskaźnika;
- 2) Liczba utrzymanych miejsc pracy [EPC] – nie zakładano realizacji tego wskaźnika;
- 3) Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.] – nie zakładano realizacji tego wskaźnika;
- 4) Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.] - nie zakładano realizacji tego wskaźnika;
- 5) Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.] – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 1 szt., tj. w 100% wartości docelowej;
- 6) Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) [EPC]- nie zakładano realizacji tego wskaźnika;
- 7) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika;
- 8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni [EPC] – do dnia kontroli wskaźnik nie został osiągnięty;
- 9) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC] – do dnia kontroli wskaźnik nie został osiągnięty”.

W związku z powyższym w wyniku przeprowadzonej kontroli końcowej Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że do dnia kontroli Beneficjent nie zrealizował na poziomie założonym we wniosku o dofinansowanie następujących wskaźników:

- a) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni,
- b) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach.

Instytucja Zarządzająca w Informacji Pokontrolnej z dnia 11 marca 2022 r. wskazała więc Beneficjentowi, że zgodnie z wynikającą z Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. (zwane dalej: „Wytocznymi kwalifikowalność wydatków”) regułą proporcjonalności, Instytucja Zarządzająca w zależności od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie powinna uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków rozliczonych w projekcie za niekwalifikowalne. Jednakże, Instytucja Zarządzająca mając na uwadze zapis zawarty w Instrukcji wypełniania

wniosków o dofinansowanie z EFRR (sekcja 14 wskaźniki) mówiący, że **docelowa wartość wskaźnika rezultatu powinna zostać osiągnięta w momencie zakończenia realizacji projektu, bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie (co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu, określonego w umowie o dofinansowanie)**, w przedmiotowej Informacji Pokontrolnej zaleciła Beneficjentowi osiągnięcie ww. wskaźników, **nie później niż w terminie do dnia 31 grudnia 2022 r.** oraz przedłożenie stosownych dokumentów potwierdzających ich osiągnięcie w ciągu 14 dni od dnia upływu ww. terminu. Jednocześnie w ww. Informacji pokontrolnej pouczono Beneficjenta, że niewykonanie nałożonego zalecenia pokontrolnego we wskazanym terminie może skutkować wypowiedzeniem umowy o dofinansowanie oraz wystąpieniem o zwrot wypłaconych na rzecz Beneficjenta środków, powiększonych o odsetki umowne.

W związku z czym w ww. Informacji Pokontrolnej nie została nałożona korekta finansowa z tytułu naruszenia ww. zapisów Wytycznych kwalifikowalność wydatków oraz odpowiednich zapisów umowy o dofinansowanie, ale jednocześnie na Beneficjenta został nałożony obowiązek zrealizowania ww. zaleceń pokontrolnych w terminie do dnia 31 grudnia 2022 r. (tj. 12 dodatkowych miesięcy na wykonanie ww. wskaźników liczonych od dnia zakończenia realizacji projektu, który przypadał na dzień 31 grudnia 2021 r.).

Instytucja Zarządzająca przekazała Beneficjentowi niniejszą Informację Pokontrolną w załączeniu do pisma znak: KC-I.432.70.1.2022 z dnia 11 marca 2022 r. w którym poinformowała, że w terminie 14 dni Beneficjent ma możliwość odmowy podpisania Informacji Pokontrolnej i jej zwrotu wraz z informacją o przyczynach takiej decyzji. Przedmiotowa Informacja Pokontrolna została podpisana przez Beneficjenta i przekazana zwrotnie do Instytucji Zarządzającej w dniu 31 marca 2022 r. Beneficjent nie wniósł żadnych zastrzeżeń ani wyjaśnień co do ww. wyników i ustaleń pokontrolnych. W związku z czym w dniu 6 kwietnia 2022 r. przez Instytucję Zarządzającą został zatwierdzony wniosek o płatność końcową.

W ramach projektu zostały więc Beneficjentowi wypłacone łączne środki dofinansowania z EFRR w kwocie: ..... zł.

Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.70.1.2022 z dnia 24 stycznia 2023 r. wezwała Beneficjenta do przedstawienia dokumentów potwierdzających zrealizowanie wskaźników wymienionych w Informacji Pokontrolnej Nr 10/N/II/RPO/2022 z dnia 11 marca 2022 r. w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma. Nieprzedstawienie w podanym

terminie wymienionych wyżej dokumentów stanowić będzie podstawę do rozwiązania umowy o dofinansowanie projektu.

Beneficjent pismem z dnia 7 lutego 2023 r. zwrócił się do Instytucji Zarządzającej do Departamentu Inwestycji i Rozwoju Oddział ds. Innowacyjnej Gospodarki z prośbą o wyrażenie zgody na zmianę w projekcie polegającą na zmianie docelowej wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]* z wartości 1,00 do wartości 0,00, a tym samym zmiany docelowej wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni [EPC]* z 1,00 do 0,00. Beneficjent w niniejszym piśmie opisał trudności jakie miał w związku z zatrudnieniem 1 osoby – mężczyzny na stanowisko mechanik pojazdów. Beneficjent od kwietnia 2022 r. rozpoczął poszukiwania pracownika zarówno samodzielnie jak i za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach (PUP). W maju 2022 r. do Beneficjenta skierowano z PUP w Kielcach młodego mężczyznę, który co prawda nie spełniał wymogów dotyczących doświadczenia w zawodzie, jednak Beneficjent zobowiązał się do przyuczenia pracownika gdyż zależało mu na prawidłowej realizacji projektu. Pracownik został zatrudniony przez Beneficjenta od dnia 1 czerwca 2022 r. i przepracował 7 dni a następnie udał się na zwolnienie chorobowe do końca obowiązywania umowy o pracę tj. do 31 sierpnia 2022 r. Ponadto, pracownik ten podczas świadczenia pracy wykonał szereg błędów, które przyczyniły się do wygenerowania dodatkowych kosztów i niezadowolenia wśród klientów. Biorąc pod uwagę powyższe, Beneficjent postanowił, że zatrudni kolejnego pracownika z wiedzą i doświadczeniem w zawodzie popartą pozytywną opinią z poprzedniego miejsca pracy. Od dnia 1 września 2022 r. Beneficjent ponownie rozpoczął poszukiwania pracownika zarówno samodzielnie jak i za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach. Z urzędu pracy skierowano do Beneficjenta 10 kandydatów ale żaden z nich nie chciał podjąć pracy z powodu m.in. zbyt dalekiej odległość od miejsca swojego zamieszkania czy braku umiejętności i doświadczenia. Na dowód powyższego Beneficjent przedłożył druki PUP Kielce „Skierowanie do pracy” z odpowiednio zaznaczoną opcją „odmowa podjęcia pracy przez osobę kierowaną” i podpisem kandydata. Dodatkowo Beneficjent napisał, że *„zobligowany jestem wykazać zatrudnienie w projekcie organom kontrolnym Urzędu Marszałkowskiego jednak nie jestem w stanie tego zrobić, gdyż sytuacja na lokalnym rynku pracy jest dla mnie bardzo niekorzystna i znalezienie odpowiednio wykwalifikowanego pracownika jest bardzo trudne, a wręcz niemożliwe”*. Na potwierdzenie sytuacji na lokalnym rynku pracy Beneficjent przedłożył wydruk wyników badania zleconego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej pn.: *„Barometr*

zawodów 2023 województwo świętokrzyskie”, który wskazuje, że zawód mechanik samochodowy jest zawodem deficytowym.

W odpowiedzi na powyższe pismo Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 9 lutego 2023 r. poinformowała Beneficjenta, że nie wyraża zgody na zaproponowaną zmianę. Instytucja Zarządzająca, jako dysponent środków publicznych, jest monitorowana z realizacji wartości wskaźników założonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w tym również wskaźnika rezultatu „*Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8)*”. Dlatego też zmniejszenie wartości docelowej w/w wskaźnika z 1 do 0 EPC nie jest możliwe. Jednocześnie należy mieć na względzie, że zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* dopuszczalne jest wydłużenie terminu na realizację wartości docelowych wskaźników założonych we wniosku o dofinansowanie.

Następnie Beneficjent pismem z dnia 10 lutego 2023 r. zwrócił się do Instytucji Zarządzającej Departamentu Kontroli i Certyfikacji RPO z prośbą o wydłużenie terminu osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia do 31 sierpnia 2023 r. Prośbę swą Beneficjent umotywował potrzebą większej ilości czasu na znalezienie odpowiedniego pracownika z doświadczeniem i kwalifikacjami. Powyższy termin miał przyczynić się do zrealizowania wskaźnika zatrudnienia. Dodatkowo do pisma Beneficjent załączył świadectwo pracy pana ..... W niniejszym piśmie Beneficjent zawarł te same argumenty, które zostały sformułowane w piśmie z dnia 7 lutego 2023 r.

Po analizie wniosku Instytucja Zarządzająca uznała, iż wydłużenie stosownym aneksem do umowy o dofinansowanie okresu zachowania trwałości o osiem miesięcy jest bezzasadne w kontekście zapisów 2.1.3 pkt 12 ppkt b) *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.

Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.70.1.2022 z dnia 20 marca 2023 r. poinformowała Beneficjenta, że nie wyraża zgody na wydłużenie okresu trwałości, a w związku z powyższym nie ma możliwości wydłużenia terminu realizacji zaleceń pokontrolnych.

Zatem mając na uwadze powyższe, Instytucja Zarządzająca korzystając z reguły proporcjonalności, która wynika z Rozdziału 8 podrozdział 8.8 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 21 grudnia 2020 r.* nałożyła na Beneficjenta korektę finansową. Uwzględniając liczbę niezrealizowanych wskaźników założonych w projekcie

(1 szt.) do liczby wskaźników założonych w projekcie do realizacji (9 szt.) stanowi to 11,11% pełnej wartości wskaźników (IZ RPOWŚ przyjęła 9 szt. wskaźników z uwagi na fakt, iż wskaźnik „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni [EPC] jest uszczegółowieniem wskaźnika „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]”, zatem te dwa wskaźniki zostały policzone jako jeden), korekta finansowa została wyliczona według następującego wzoru:

$$W_k = K_{od} / L_w \times W_{km} =$$
$$= \dots\dots\dots \text{zł} / 9 \times 100\% = \mathbf{18\ 888,89 \text{ zł}}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_k – wartość korekty finansowej,

K_{od} – kwota otrzymanego dofinansowania wynikająca z wniosku o płatność końcową,

L_w – liczby wszystkich wskaźników założonych do realizacji w projekcie

$W_{km}\%$ – nie osiągnięta wartość procentowa wskaźnika pn. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach” do wartości docelowej tegoż wskaźnika (1/1).

W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca zaleciła zwrot kwoty 18 888,89 zł powiększonej o należne odsetki umowne, wyliczone zgodnie z § 10 ust. 1 umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.....

Jednocześnie Beneficjent został poinformowany o obowiązku zachowania trwałości projektu w okresie 3 lat od daty płatności końcowej, przechowywania dokumentacji związanej z jego realizacją przez okres co najmniej do zakończenia trwałości projektu, a także o konieczności zachowania prawidłowej promocji.

Beneficjent pismem z dnia 29 marca 2023 r. zwrócił się z prośbą do Instytucji Zarządzającej o wydłużenie okresu trwałości i tym samym na osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia w projekcie do dnia 30 kwietnia 2023 r. Beneficjent poinformował, że znalazł osobę na stanowisku mechanik, którą zadeklarował zatrudnić mimo braku doświadczenia i wykształcenia. Beneficjent przypomniał, że w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia 2022 r. zrealizował wskaźnik zatrudnienia jednakże z przyczyn niezależnych od Beneficjenta pracownik udał się na zwolnienie lekarskie i już nie wrócił do pracy. Ponownie Beneficjent zaczął poszukiwania kolejnego pracownika. Trudności jakie napotykał w znalezieniu osoby na stanowisko mechanik zostały opisane w piśmie z dnia 7 lutego

2023 r. Do pisma została załączona stosowna dokumentacja potwierdzająca trudną sytuację w zatrudnieniu pracownika. Jednocześnie Beneficjent poinformował, że kandydat do pracy w firmie jest kobietą i prosi o zmianę wskaźnika w projekcie z : *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni (1 osoba)* na : *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety (1 osoba)*. Beneficjent powołał się na trudną sytuację finansową w jego firmie „ostatni rok zakończył się dla mnie stratą ze względu na kryzys gospodarczy, inflację i mniejszą liczbę klientów, a jednocześnie znaczny wzrost kosztów działalności gospodarczej – jestem również w trakcie spłaty 3 kredytów zaciągniętych na budowę i wyposażenie firmy” i poprosił Instytucję Zarządzającą o uwzględnienie jego prośby.

W odpowiedzi na pismo Beneficjenta Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 5 kwietnia 2023 r. nie wyraziła zgody na zaproponowaną zmianę. Na podstawie informacji pokontrolnej Nr 10/N/II/RPO/2022 z dnia 11 marca 2022 r. Instytucja Zarządzająca zaleciła osiągnięcie wskaźników nie później niż w terminie do dnia 31.12.2022 r. W wyznaczonym przez Departament Kontroli i Certyfikacji RPO terminie nie zgłoszono problemu z osiągnięciem wartości docelowej wskaźników. Pierwsze pismo w sprawie zmian w projekcie wpłynęło do Departamentu dopiero 7 lutego 2023 r., co jest niezgodne z § 14 ust. 15 zawartej umowy o dofinansowanie i spowodowało nałożenie korekty finansowej. Biorąc powyższe pod uwagę, pomimo przedłożenia wyjaśnienia, Instytucja Zarządzająca nie może wydłużyć trwałości projektu. Ponadto Instytucja Zarządzająca przypomniała o obowiązku wynikającym z zapisów umowy o dofinansowanie, zgodnie z którymi Beneficjent zobowiązuje się do:

1. systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Projektu oraz niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania realizacji Projektu;
2. pomiaru i utrzymania głównych wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji Projektu, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie w okresie trwałości Projektu, przedłużonym o okres przekazania przez Instytucję Zarządzającą dofinansowania na rzecz Beneficjenta oraz przygotowania i przekazania do Instytucji Zarządzającej sprawozdania z trwałości Projektu w ciągu 30 dni kalendarzowych liczonych od dnia zakończenia pierwszego roku trwałości projektu.

Z uwagi na brak zwrotu środków przez Beneficjenta, Instytucja Zarządzająca w dniu 14 kwietnia 2023 r. na podstawie art. 207 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, przekazała do Beneficjenta pisemne

wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.2092.2022 z dnia 13 kwietnia 2023 r.) do zwrotu środków dofinansowania wykorzystanych z naruszeniem procedur w wysokości 18 888,89 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Jednocześnie Instytucja Zarządzająca wyjaśniła Beneficjentowi, że z uwagi na fakt, iż płatność końcowa w ramach projektu została już wypłacona, w trybie art. 207 ust. 8 u.f.p. niemożliwe jest wskazanie Beneficjentowi wyboru opcji pomniejszenia kolejnych płatności o ww. kwotę podlegającą zwrotowi. Beneficjentowi wyznaczono termin 14 dni od dnia doręczenia wezwania na zwrot środków z odsetkami. Przedmiotowe wezwanie zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 17 kwietnia 2023 r. W wyznaczonym terminie Beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu należności.

Następnie Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.70.1.2021 z dnia 25 kwietnia 2023 r. poinformowała Beneficjenta, że po ponownej analizie odstąpiła od nałożenia korekty na poziomie 100% wartości ekwiwalentu zatrudnienia za nie zrealizowanie zaleceń pokontrolnych.

Jednakże w związku z naruszeniem § 7 ust. 1 umowy nr RPSW..... na podstawie art. 143 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r., poz. 818 j.t.) oraz § 7 ust. 3 umowy nr RPSW..... (wraz z późn. zm.) o dofinansowanie przedmiotowego projektu IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 ustaliła wartość korekty finansowej za pomocą reguły proporcjonalności określonej w Sekcji 8.8. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 w następujący sposób:

I. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia ekwiwalentu zatrudnienia w projekcie:

$$200\ 000,00\ \text{zł} \times 11,11\ \% = 22\ 222,22\ \text{zł}$$

gdzie:

200 000,00 zł – kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie

% - wartość procentowa wskaźnika nieosiągniętego w stosunku do wszystkich założonych w projekcie, tj. liczba niezrealizowanych wskaźników rezultatu – 1 do liczby wskaźników założonych w projekcie – 9 (Wskaźnik: „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach –

mężczyźni [EPC] jest uszczegółowieniem wskaźnika „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]”, zatem te dwa wskaźniki zostały policzone jako jeden).

Ekwiwalent 1 etatu liczony od wartości wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi: 22 222,22 zł.

II. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia niezachowania okresu trwałości dla poszczególnych etatów (wzór):

$(\text{ekwiwalent 1 etatu} \times \text{EPCN} \%) \times \text{OTN} \%$

gdzie:

ekwiwalent 1 etatu – wyliczony zgodnie z regułą podaną w pkt I, jeśli natomiast została wyliczona korekta ze względu na niezachowanie wskaźnika, ekwiwalent 1 etatu jest pomniejszany o wartość tej korekty

EPCN % - wartość procentowa niezachowania wzrostu zatrudnienia w stosunku do zakładanego 1 etatu

OTN % - wartość procentowa niezachowania trwałości projektu w stosunku do okresu wynikającego z umowy o dofinansowanie (464 dni w stosunku 1096 całego okresu trwałości)

III. Wysokość korekty finansowej dla poszczególnych okresów oraz etatów wyliczona wg wzoru podanego w II pkt:

a) od 04.08.2021 r. do 10.02.2023 r. nie zachował zatrudnienia o wymiarze 1 etatu, tj. przez 464 dni okresu trwałości.

$(22\,222,22 \text{ zł} \times 100\% = 22\,222,22) = 22\,222,22 \times 42,34\% = 9\,407,95 \text{ zł}$

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 85 % poziom dofinansowania, wartość korekty finansowej z tytułu wyżej wymienionego naruszenia wynosi: $9\,407,95 \text{ zł} \times 85\% = 7\,996,76 \text{ zł}$.

W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca zaleciła zwrot kwoty 7 996,76 zł powiększonej o należne odsetki umowne, wyliczone zgodnie z § 10 ust. 1 umowy o dofinansowanie nr RPSW..... w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego pisma. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż okres trwałości projektu upływa w dniu 04.08.2024 r. i do końca tego okresu Beneficjent jest zobligowany utrzymać zatrudnienie na poziomie 1 EPC.

Jednocześnie Beneficjent został poinformowany o obowiązku zachowania trwałości projektu w okresie 3 lat od daty płatności końcowej, przechowywania dokumentacji związanej z jego realizacją

przez okres co najmniej do zakończenia trwałości projektu, a także o konieczności zachowania prawidłowej promocji.

Beneficjent w piśmie z dnia 4 maja 2023 r. poinformował, że wyliczenie dotyczące nałożonej korekty w piśmie z dnia 25 kwietnia 2023 r. po raz drugi jest błędne. Beneficjent zaznaczył, że okres trwałości projektu rozpoczął się w dniu 6 kwietnia 2022 r., a nie jak określono w w/w piśmie w dniu 4 sierpnia 2021 r. Beneficjent odniósł się do zapisu umowy o dofinansowanie projektu § 17 ust. 2, że „*W uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca dopuszcza wydłużenie okresu trwałości*”. Beneficjent zaznaczył, że dołożył on wszelkich starań aby wskaźnik zatrudnienia zrealizować a mimo tego wszczęto wobec niego czynności związane z nałożeniem korekty finansowej. Beneficjent podkreślił również, że dotrzymał terminu określonego w § 14 ust. 15 umowy o dofinansowanie, poinformował o trudnościach związanych z utrzymaniem wskaźnika zatrudnienia, załączył dokumentację dowodową oraz wystąpił z prośbą najpierw o zmniejszenie wskaźnika zatrudnienia (Instytucja Zarządzająca nie wyraziła zgody), a następnie o wydłużenie okresu na ponowne zatrudnienie pracownika. Beneficjent podkreślił, że „*trudności z utrzymaniem wskaźnika nie spowodowały naruszenia celu projektu, a projekt również z zatrudnieniem na poziomie 0 otrzymałby dofinansowanie*”. Ponadto, Beneficjent poinformował Instytucję Zarządzającą, że zatrudnił osobę na 1 etat na umowę o pracę w dniu 11 kwietnia 2023 r. i „*deklaruje utrzymanie wskaźnika zatrudnienia do końca okresu trwałości projektu tj. do 06.04.2025 r.*”.

Dodatkowo w tym samym dniu poprzez system teleinformatyczny SL2014 Beneficjent złożył Sprawozdanie potwierdzające zachowanie trwałości projektu.

Następnie w nawiązaniu do ustaleń zawartych w piśmie znak: KC-I.432.70.1.2021 z dnia 25 kwietnia 2023 r. Instytucja Zarządzająca w dniu 16 maja 2023 r. na podstawie art. 207 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. u.f.p., przekazała do Beneficjenta pisemne wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.2092.2022 z dnia 16 maja 2023 r.) do zwrotu środków dofinansowania wykorzystanych z naruszeniem procedur w wysokości 7 996,76 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Jednocześnie Instytucja Zarządzająca wyjaśniła Beneficjentowi, że z uwagi na fakt, iż płatność końcowa w ramach projektu została już wypłacona, w trybie art. 207 ust. 8 u.f.p. niemożliwe jest wskazanie Beneficjentowi wyboru opcji pomniejszenia kolejnych płatności o ww. kwotę podlegającą zwrotowi. Beneficjentowi wyznaczono termin 14 dni od dnia doręczenia wezwania na zwrot środków z odsetkami. Przedmiotowe wezwanie zostało odebrane przez

Beneficjenta w dniu 22 maja 2023 r. W wyznaczonym terminie Beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu należności.

Beneficjent pismem z dnia 16 maja 2023 r. zwrócił uwagę, że wbrew twierdzeniom Instytucji Zarządzającej dotrzymał terminu określonego w § 14 ust. 15 umowy o dofinansowanie, który brzmi: „Beneficjent w wyznaczonym terminie informuje Instytucję Zarządzającą o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub rekomendacji”. Beneficjent zauważył, że termin określony w tym zapisie nie został wyznaczony w pkt V Rekomendacje i zalecenia pokontrolne informacji pokontrolnej z dnia 11 marca 2022 r. tylko w piśmie z dnia 24 stycznia 2023 r. (odebrany w urzędzie pocztowym w dniu 30 stycznia 2023 r.). Według Beneficjenta termin na poinformowanie Instytucji Zarządzającej o wykonaniu zaleceń pokontrolnych upływał w dniu 13 lutego 2023 r. Zdaniem Beneficjenta został zachowany termin na poinformowanie Instytucji Zarządzającej o trudnościach związanych z utrzymaniem wskaźnika zatrudnienia w projekcie pismem z dnia 7 lutego 2023 r. oraz 10 lutego 2023 r. Beneficjent stwierdził, że termin 31 grudnia 2022 r. określony we wspomnianej informacji pokontrolnej dotyczył daty osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia, nie natomiast poinformowania Instytucji Zarządzającej o wykonaniu zaleceń pokontrolnych. Beneficjent zauważył, że twierdzenia zawarte w piśmie z dnia 5 kwietnia 2023 r. „*stoją w sprzeczności ze stanem faktycznym w sprawie i nie mogą określać negatywnie kwestii związanej ze zgodą na wydłużenie terminu trwałości*”. Ponadto, Beneficjent podnosi, że z jednej strony Instytucja Zarządzająca poinformowała, że dopuszczalne jest wydłużenie terminu na realizację wartości docelowych wskaźników założonych we wniosku o dofinansowanie a z drugiej strony nałożyła korektę w związku z niedotrzymaniem terminu. Beneficjent podkreślił, że zatrudnił niewykwalifikowaną osobę na umowę o pracę i deklaruje utrzymanie wskaźnika zatrudnienia do końca okresu trwałości projektu oraz, że korekta finansowa została nałożona nieprawidłowo. „*Błędne ustalenie terminu rozpoczęcia trwałości projektu spowodowało naliczenie dwukrotnie wyższej kwoty niż wynika to z rzeczywistego okresu trwałości w tym projekcie*”.

Beneficjent tym pismem zwrócił się z prośbą do Instytucji Zarządzającej o wyczerpującą odpowiedź na pismo z dnia 29 marca 2023 r. ponieważ do dnia przedmiotowego pisma tj. z dn. 16.05.2023 r. takiej odpowiedzi nie otrzymał oraz o ponowną analizę powyższych okoliczności i wyrażenie zgody na wydłużenie terminu na realizację wartości docelowej wskaźnika zatrudnienia do dnia 11 kwietnia 2023 r., „*ewentualnie na wydłużenie okresu trwałości do dnia 11.04.2025 r*”.

Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 18 maja 2023 r. poprosiła Beneficjenta aby w związku z przedłożeniem Sprawozdania z trwałości projektu dokonał

aktualizacji wniosku w zakresie wskaźnika rezultatu „*Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8)*”

Beneficjent w odpowiedzi na pismo z dnia 18 maja 2023 r. zwrócił się do Instytucji Zarządzającej o wyjaśnienie, czy „*treść tego pisma wskazuje na wyrażenie zgody IZ na prośbę przeze mnie do niej skierowaną pismem z dnia 29.03.2023 r. dotyczącą umożliwienia mi zamiany wskaźnika Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni na Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety?*”. Beneficjent nie miał pewności czy określenie w w/w piśmie „aktualizacja w zakresie wskaźnika rezultatu” dotyczy jego prośby zawartej w piśmie z dnia 29 marca 2023 r. czy innej kwestii (np. wartości wskaźnika).

Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 13 czerwca 2023 r. w nawiązaniu do pisma z dnia 16 maja 2023 r. poinformowała Beneficjenta, że stoi na stanowisku, iż pomimo braku informacji w Informacji pokontrolnej o terminie poinformowania o realizacji zaleceń, wskaźnik na dzień 31 grudnia 2022 r. nie został utrzymany i została nałożona korekta finansowa. Ponadto Instytucja Zarządzająca poinformowała, że wskaźnik *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC]* został zaktualizowany w systemie SL2014 jako zmiana porządkowa.

Beneficjent w nawiązaniu do pisma IR-V.432.71.152.2019 z dnia 13 czerwca 2023 r., pismem z dnia 21 czerwca 2023 r. zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o jednoznaczną odpowiedź na pytanie na jakiej podstawie Instytucja Zarządzająca odmówiła Beneficjentowi zgody na wydłużenie okresu trwałości. Zdaniem Beneficjenta sytuacja, która zaistniała (długotrwałe zwolnienie lekarskie pracownika a następnie brak powrotu do pracy) nie była spowodowana z winy Beneficjenta. Dlatego też zgodnie z zapisami § 17 ust. 2 okoliczności te wskazują zdaniem Beneficjenta na uzasadniony przypadek, w którym Instytucja Zarządzająca dopuszcza wydłużenie okresu trwałości. Beneficjent nie zgadza się aby powodem nałożenia korekty finansowej było niedotrzymanie terminów określonych w § 14 ust. 15 umowy o dofinansowanie o czym informował w piśmie z dnia 16 maja 2023 r. Beneficjent podniósł, że w „*kompetencji Departamentu Inwestycji i Rozwoju jest wyrażenie zgody na wydłużenie okresu trwałości projektu, nie natomiast w kompetencji Departamentu Kontroli i Certyfikacji RPO, jak twierdzi w swoim piśmie z dnia 13.06 br. IZ. Zgodnie z informacjami uzyskanymi w Departamencie Kontroli i Certyfikacji RPO, w przypadku, jeśli Departament Inwestycji i Rozwoju wyrazi zgodę na wydłużenie okresu trwałości, ten odstąpi od nałożenia korekty, gdyż stanie się ona bezpodstawną (w takim przypadku w całym okresie trwałości zostanie utrzymany wskaźnik zatrudnienia tj. przez 1096 dni)*”.

Ponadto, Beneficjent poinformował, że posiada informację, że w takich samych okolicznościach „jak moja” Instytucja Zarządzająca wyrażała zgodę na wydłużenie okresu trwałości czy obniżenia wartości docelowej wskaźnika zatrudnienia w projekcie do wartości zerowej.

W międzyczasie w piśmie znak: KC-I.432.70.1.2021 z dnia 13 czerwca 2023 r. po ponownej analizie, w związku z informacją o zatrudnieniu pracownika na 1 etat w dniu 11.04.2023 r. (pismo Beneficjenta z dnia 16.05.2023r.) Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 po uwzględnieniu § 1 ust. 35 umowy o dofinansowanie projektu, w związku z naruszeniem § 7 ust. 1 umowy nr RPSW.....
..... na podstawie art. 143 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r., poz. 818 j.t.) oraz § 7 ust. 3 umowy nr RPSW..... (wraz z późn. zm.) o dofinansowanie przedmiotowego projektu IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 ustaliła wartość korekty finansowej w następujący sposób:

I. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia ekwiwalentu zatrudnienia w projekcie:

$$200\ 000,00\ \text{zł} \times 11,11\ \% = 22\ 222,22\ \text{zł}$$

gdzie:

200 000,00 zł – kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie

% - wartość procentowa wskaźnika nieosiągniętego w stosunku do wszystkich założonych w projekcie, tj. liczba niezrealizowanych wskaźników rezultatu – 1 do liczby wskaźników założonych w projekcie – 9 (Wskaźnik: „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni [EPC] jest uszczegółowieniem wskaźnika „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]”, zatem te dwa wskaźniki zostały policzone jako jeden).

Ekwiwalent 1 etatu liczony od wartości wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi: 22 222,22 zł.

II. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia niezachowania okresu trwałości dla poszczególnych etatów (wzór):

$$(\text{ekwiwalent 1 etatu} \times \text{EPCN} \%) \times \text{OTN} \%$$

gdzie:

ekwiwalent 1 etatu – wyliczony zgodnie z regułą podaną w pkt I, jeśli natomiast została wyliczona korekta ze względu na niezachowanie wskaźnika, ekwiwalent 1 etatu jest pomniejszany o wartość tej korekty

EPCN % - wartość procentowa niezachowania wzrostu zatrudnienia w stosunku do zakładanego 1 etatu

OTN % - wartość procentowa niezachowania trwałości projektu w stosunku do okresu wynikającego z umowy o dofinansowanie (370 dni w stosunku 1096 całego okresu trwałości)

III. Wysokość korekty finansowej dla poszczególnych okresów oraz etatów wyliczona wg wzoru podanego w II pkt:

a) od 06.04.2022 r. do 11.04.2023 r. nie zachował zatrudnienia o wymiarze 1 etatu, tj. przez 370 dni okresu trwałości.

$(22\ 222,22\ \text{zł} * 100\% = 22\ 222,22) = 22\ 222,22 * 33,76\% = 7\ 502,03\ \text{zł}$

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 85 % poziom dofinansowania, wartość korekty finansowej z tytułu wyżej wymienionego naruszenia wynosi: $7\ 502,03\ \text{zł} * 85\% = 6\ 376,73\ \text{zł}$.

W związku z powyższym IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 zaleciła zwrot kwoty 6 376,73 zł powiększonej o należne odsetki umowne, wyliczone zgodnie z § 10 ust. 1 umowy o dofinansowanie nr RPSW..... w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego pisma.

Dodatkowo należy zaznaczyć, iż okres trwałości projektu upływa w dniu 06.04.2025 r. i do końca tego okresu Beneficjent jest zobligowany utrzymać zatrudnienie na poziomie 1 EPC.

Jednocześnie Instytucja Zarządzająca przypomniła o nałożonym na Beneficjenta obowiązku zachowania trwałości projektu w okresie 3 lat od daty płatności końcowej, przechowywania dokumentacji związanej z jego realizacją przez okres co najmniej do zakończenia trwałości projektu, a także o konieczności zachowania prawidłowej promocji.

W odpowiedzi na powyższe pismo, Beneficjent pismem z dnia 20 czerwca 2023 r. poinformował, że „*wyliczenia dotyczące nałożonej na mnie zmniejszonej ponownie korekty już po raz trzeci zostały błędnie wyliczone*”. Beneficjent zauważył, że nie wzięto pod uwagę trzymiesięcznego okresu zatrudnienia pracownika w jego firmie od 01.06.2022 r. do 31.08.2022 r., co spowodowało zmniejszenie „liczby dni rzekomego niezachowania zatrudnienia w wymiarze 1 etatu z 370 dni okresu trwałości do 279 dni”. Tym samym kwota korekty powinna być mniejsza, z czym Beneficjent nadal się nie zgadza i uważa, że korekta została nałożona niesłusznie.

Instytucja Zarządzająca w nawiązaniu do pisma Beneficjenta z dnia 21 czerwca 2023 r., pismem znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 10 lipca 2023 r. poinformowała, że zgodnie z zapisami Informacji pokontrolnej Beneficjent był zobligowany do osiągnięcia wskaźnika rezultatu „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach” do dnia 31 grudnia 2022 r. i na ten dzień wskaźnik nie został osiągnięty. Dopiero pismem z dnia 7 lutego 2023 r. Beneficjent zwrócił się z

prośbą o zmniejszenie wartości wskaźnika. Zapisy umowy o dofinansowanie narzucają na Beneficjenta obowiązek zgłaszania Instytucji Zarządzającej w formie pisemnej zmian dotyczących realizacji Projektu przed ich wprowadzeniem w celu uzyskania pisemnej akceptacji. Z korespondencji Beneficjenta wynika, że problemy z zatrudnieniem pracownika pojawiły się już w sierpniu 2022 r. a więc Beneficjent miał dużo czasu na wcześniejsze zgłoszenie do Instytucji Zarządzającej zaistniałej sytuacji. Należy również nadmienić, że każdy przypadek jest rozpatrywany indywidualnie a decyzje podejmowane są adekwatnie do zaistniałej sytuacji.

W odpowiedzi na pismo z dnia 20.06.2023 r., Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.70.1.2022 z dnia 18 lipca 2023 r. poinformowała Beneficjenta, że mając na uwadze treść Informacji pokontrolnej z dnia 11.03.2022 r., nr 10/N/II/RPO/2022 oraz pisma znak KC-I.432.70.1.2022 z dnia 24.01.2023 r. IZ RPOWS na lata 2014 – 2020, poinformowała Beneficjenta, iż zgodnie z treścią Informacji pokontrolnej z dnia 11.03.2022 r. był on zobowiązany do osiągnięcia wskaźników rezultatu pn.:

- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni - [EPC];
- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC];

do dnia 31.12.2022 r. oraz wystąpiła do Beneficjenta o przedłożenie dowodów potwierdzających realizację wskaźników rezultatu dotyczących zatrudnienia na poziomie 1 etatu [EPC].

Dokumenty przekazane Instytucji Zarządzającej za pismem z dnia 10 lutego 2023 r. tj. świadectwo pracy z dn. 31.08.2022 r. i 10 skierowań do pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach nie były dowodami wystarczającymi do potwierdzenia realizacji wskaźników rezultatu ani do pomniejszenia wartości korekty finansowej.

W celu potwierdzenia zatrudnienia pracownika poproszono Beneficjenta o przedstawienie następujących dokumentów:

- umowę o pracę,
- dokument zgłoszeniowy ZUS ZUA z potwierdzeniem złożenia go w ZUS,
- dokument potwierdzający odprowadzanie składek ZUS za miesiące czerwiec, lipiec i sierpień 2022 r. (ZUS DRA wraz z drukami RCA i potwierdzeniami złożenia w ZUS),
- druk ZUS ZWUA wraz z potwierdzeniem złożenia.

Również w dniu 18 lipca 2023 r. Beneficjent złożył swoje uwagi do pisma znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 10 lipca 2023 r. podnosząc, że „*zapisy umowy o dofinansowanie nie określają obowiązku zgłaszania zmian w okresie trwałości projektu przed ich wprowadzeniem,*

zapis § 22 ust. 1 umowy o dofinansowanie wskazuje na taki obowiązek w trakcie realizacji projektu, a nie po jej zakończeniu”. Zdaniem Beneficjenta Instytucja Zarządzająca nie miała podstaw prawnych do odmowy wydłużenia okresu trwałości. Beneficjent podkreślił, że wskaźnik zatrudnienia został osiągnięty w projekcie do dnia 31 grudnia 2022 r. poprzez zatrudnienie pracownika od dnia 1 czerwca 2022 r., a tym samym został dopełniony obowiązek określony w informacji pokontrolnej. Beneficjent zarzuca Instytucji Zarządzającej nie dotrzymanie terminów określonych w art. 35 k.p.a. w związku z czym została naruszona zasada pogłębiania zaufania obywateli do organów państwowych (art. 8 k.p.a.) i zasada szybkości postępowania (art. 12 k.p.a.). Powyższe ma odniesienie do pisma Beneficjenta, które zostało złożone w siedzibie Urzędu w dniu 29 marca 2023 r. a odpowiedź na pismo nadano w urzędzie pocztowym w dniu 4 maja 2023 r. czyli zgodnie z procedurami administracyjnymi niezwłoczny termin załatwienia sprawy 14 dni został przekroczony. Instytucja Zarządzająca zdaniem Beneficjenta nie tylko uchybiła terminom określonych w k.p.a. ale także odpowiedź na pismo nie była wyczerpująca i nadal Beneficjent do końca nie wiedział czy wyraża ona zgodę na zastąpienie wskaźnika zatrudnienia mężczyzny na wskaźnik zatrudnienia kobiety. Dopiero pismem z dnia 18 maja 2023 r. (data nadania w urzędzie pocztowym w dn. 22.05.2023 r.) Beneficjent uzyskał odpowiedź czyli po upływie 54 dni. Powyższe miało istotne znaczenie dla Beneficjenta w kwestii zatrudnienia kobiety w projekcie. Ponadto, Beneficjent zwrócił uwagę na błędny adres nadania pisma niezgodny z zapisami aneksu nr 2 do Umowy o dofinansowanie i tylko dzięki sprawnemu działaniu urzędu pocztowego pismo nadane w dniu 4 maja 2023 r. zostało odebrane przez Beneficjenta.

Następnie w dniu 24 lipca 2023 r. w nawiązaniu do pisma znak: KC-I.432.70.1.2021 z dnia 18 lipca 2023 r. Beneficjent załączył wymagane dokumenty. Ponadto Beneficjent zarzucił Instytucji Zarządzającej niekonsekwencje w postępowaniu, błędne wyliczenia i przewlekłość postępowania co ma wpływ na powiększające się koszty odsetek od kwoty korekty.

Po ponownej analizie, w związku z dostarczeniem dokumentacji potwierdzającej zatrudnienie pracownika w okresie 01.06.2022 r. do 31.08.2022 r., Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 pismem znak: KC-I.432.70.1.2021 z dnia 26 lipca 2023 r. po uwzględnieniu § 1 ust. 35 umowy o dofinansowanie projektu, w związku z naruszeniem § 7 ust. 1 umowy nr RPSW..... na podstawie art. 143 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w

zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r., poz. 818 j.t.) oraz § 7 ust. 3 umowy nr RPSW..... (wraz z późn. zm.) o dofinansowanie przedmiotowego projektu IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 ustaliła wartość korekty finansowej w następujący sposób:

I. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia ekwiwalentu zatrudnienia w projekcie:

$$200\ 000,00\ \text{zł} \times 11,11\ \% = 22\ 222,22\ \text{zł}$$

gdzie:

200 000,00 zł – kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie

% - wartość procentowa wskaźnika nieosiągniętego w stosunku do wszystkich założonych w projekcie, tj. liczba niezrealizowanych wskaźników rezultatu – 1 do liczby wskaźników złożonych w projekcie – 9 (Wskaźnik: „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni [EPC] jest uszczegółowieniem wskaźnika „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]”, zatem te dwa wskaźniki zostały policzone jako jeden).

Ekwiwalent 1 etatu liczony od wartości wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi: 22 222,22 zł.

II. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia niezachowania okresu trwałości dla poszczególnych etatów (wzór):

$$(\text{ekwiwalent 1 etatu} \times \text{EPCN} \%) \times \text{OTN} \%$$

gdzie:

ekwiwalent 1 etatu – wyliczony zgodnie z regułą podaną w pkt I, jeśli natomiast została wyliczona korekta ze względu na niezachowanie wskaźnika, ekwiwalent 1 etatu jest pomniejszany o wartość tej korekty

EPCN % - wartość procentowa niezachowania wzrostu zatrudnienia w stosunku do zakładanego 1 etatu

OTN % - wartość procentowa niezachowania trwałości projektu w stosunku do okresu wynikającego z umowy o dofinansowanie (279 dni w stosunku 1096 całego okresu trwałości)

III. Wysokość korekty finansowej dla poszczególnych okresów oraz etatów wyliczona wg wzoru podanego w II pkt:

a) od 06.04.2022 r. do 11.04.2023 r., z uwzględnieniem zatrudnienia na 1 etat w okresie od 01.06.2022 r. do 31.08.2022 r., nie zachował zatrudnienia o wymiarze 1 etatu, tj. przez 279 dni okresu trwałości.

$$(22\ 222,22\ \text{zł} \times 100\% = 22\ 222,22) = 22\ 222,22 \times 25,46\% = 5\ 656,93\ \text{zł}$$

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 85 % poziom dofinansowania, wartość korekty finansowej z tytułu wyżej wymienionego naruszenia wynosi: $5\ 656,93\ \text{zł} \times 85\% = 4\ 808,39\ \text{zł}$.

W związku z powyższym IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 zaleciła zwrot kwoty 4 808,39 zł powiększonej o należne odsetki umowne, wyliczone zgodnie z § 10 ust. 1 umowy o dofinansowanie nr RPSW..... w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego pisma. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż okres trwałości projektu upływa w dniu 6 kwietnia 2025 r. i do końca tego okresu Beneficjent jest zobligowany utrzymać zatrudnienie na poziomie 1 EPC. Jednocześnie Instytucja Zarządzająca przypomniła Beneficjentowi o obowiązku zachowania trwałości projektu w okresie 3 lat od daty płatności końcowej, przechowywania dokumentacji związanej z jego realizacją przez okres co najmniej do zakończenia trwałości projektu, a także o konieczności zachowania prawidłowej promocji.

W odpowiedzi na pismo Beneficjenta z dnia 18 lipca 2023 r. Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 2 sierpnia 2023 r. poinformowała, że jako dysponent środków publicznych jest monitorowana z realizacji wartości wskaźników założonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w tym również wskaźnika rezultatu „*Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8)*”. Podział tego wskaźnika na kobiety i mężczyzn ma jedynie znaczenie statystyczne i w przypadku zatrudnienia kobiety zamiast założonego we wniosku mężczyzny Departament Kontroli i Certyfikacji nie nakłada korekty na projekcie a jedynie zaleca skorygowanie zapisów wniosku o dofinansowanie w tym zakresie. Ponadto, w związku z przedłożonym Sprawozdaniem z trwałości Beneficjent został poproszony o dokonanie aktualizacji wniosku w tym zakresie a zmiana została naniesiona w SL2014.

Następnie w nawiązaniu do ustaleń zawartych w Informacji Pokontrolnej nr 10/N/II/RPO/2022 z dnia 11 marca 2022 r. oraz ustaleń zawartych w piśmie znak: KC-I.432.70.1.2021 z dnia 26 lipca 2023 r. Instytucja Zarządzająca w dniu 21 sierpnia 2023 r. na podstawie art. 207 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. u.f.p., przekazała do Beneficjenta pisemne wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.2092.2022 z dnia 21 sierpnia 2023 r.) do zwrotu środków dofinansowania wykorzystanych z naruszeniem procedur w wysokości 4 808,39 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Jednocześnie Instytucja Zarządzająca wyjaśniła Beneficjentowi, że z uwagi na fakt, że płatność końcowa w ramach projektu została już wypłacona, w trybie art. 207 ust. 8 u.f.p. niemożliwe jest wskazanie Beneficjentowi wyboru opcji pomniejszenia kolejnych płatności o ww. kwotę podlegającą zwrotowi. Beneficjentowi wyznaczono termin 14 dni od dnia doręczenia wezwania na zwrot środków z odsetkami. Przedmiotowe

wezwanie zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 24 sierpnia 2023 r. W wyznaczonym terminie Beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu należności.

W dniu 25 sierpnia 2023 r. na sekretariat Departamentu Inwestycji i Rozwoju wpłynęło pismo Beneficjenta na odpowiedź do pisma znak: IR-V.432.71.152.2019 z dnia 2 sierpnia 2023 r. Beneficjent odpowiedzialność za nałożenie korekty finansowej obwinia Departament Inwestycji i Rozwoju ponieważ odmówił wydłużenia okresu zachowania trwałości, a tym samym przesunięcia terminu realizacji zaleceń pokontrolnych. Beneficjent podkreślił w piśmie, iż to Departament Kontroli i Certyfikacji uznał za możliwe wprowadzenie powyższej zmiany. Zdaniem Beneficjenta *„zrzucanie odpowiedzialności na inny departament jest co najmniej niestosowne i z pewnością negatywnie wpływa na poziom zaufania do organów publicznych oraz ocenę merytorycznej jakości usług instytucji jaką jest Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego”*. Dalej Beneficjent pisze *„(...) działania Państwa Departamentu odczytuję jako celowe i działające na szkodę mojej firmy, nie są one poparte przepisami prawa ani umowy o dofinansowanie i w związku z tym konieczna jest weryfikacja poprawności działań tej komórki przez instytucję zewnętrzną”*. Analizując powyższe pismo należy zauważyć, iż wbrew wnioskowi Beneficjenta wszystkie decyzje w sprawie w tym o nałożeniu korekty oraz o odmowie wydłużenia okresu trwałości projektu podejmuje jeden i ten sam organ – tj. Instytucja Zarządzająca. Błędne rozumienie przez Beneficjenta mechanizmów podejmowania przez Instytucję Zarządzającą działań w sprawie wynika wyłącznie z nieznaności zasad wewnętrznej komunikacji w Instytucji Zarządzającej, tym samym stwierdzenie w piśmie z dnia 20 marca 2023 r., że „IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 nie wyraziła zgody na wydłużenie okresu trwałości” jest prawdziwe, tyle że zostało sformułowane w trzeciej osobie.

Jednocześnie należy podkreślić, że Organ nie działał na szkodę Beneficjenta ale zgodnie z procedurami i zapisami umowy o dofinansowanie. Zaistniała sytuacja wynika z faktu, że na dzień wykonania zaleceń pokontrolnych, tj. 31 grudnia 2022 r. wskaźnik rezultatu *„Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8)”* nie został osiągnięty i do tego dnia Beneficjent nie zgłosił do Instytucji Zarządzającej problemów z jego osiągnięciem, a wszelkie działania podjął dopiero na etapie ustalania wysokości korekty finansowej.

Mając na uwadze powyższe, w związku z brakiem dokonania zwrotu środków przez Beneficjenta Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.2.2092.2022 z dnia 11 września 2023 r. w oparciu o art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego

(Dz. U. z 2023 r. poz. 775) zwanej dalej „k.p.a.” oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu części dofinansowania wraz z odsetkami. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Przedmiotowe zawiadomienie zostało doręczone na wskazany adres Beneficjenta w dniu 21 września 2023 r. W odniesieniu do ww. zawiadomienia Beneficjent nie wniósł uwag ani też nie dokonał zwrotu wymaganej należności.

W związku z powyższym oraz z uwagi na brak zwrotu wymaganej należności, w dniu 6 października 2023 r. Instytucja Zarządzająca stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. sporządziła zawiadomienie Beneficjenta o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania decyzji o zwrocie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.2092.2022 z dn. 06.10.2023 r.). W terminie 7 dni od daty doręczenia tego zawiadomienia, Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Dokumentacja została udostępniona do wglądu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Departament Inwestycji i Rozwoju. Przedmiotowe zawiadomienie zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 13 października 2023 r. W odniesieniu do ww. zawiadomienia Beneficjent nie wniósł uwag ani też nie dokonał zwrotu wymaganej należności.

Wobec powyższego, zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust.9 pkt 1 u.f.p. wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji o zwrocie.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis

systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust.1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 pkt 1 i art. 189 ust. 3b u.f.p.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

„2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków oraz zawierającą pouczenie o sankcji wynikającej z ust. 4 pkt 3, z zastrzeżeniem ust. 7.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, z późn. zm.).

W świetle art. 104 i art. 107 k.p.a., organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

Zgodnie z art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie

projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów,
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego,
- monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego,
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 umowy o dofinansowanie: *„za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit.e).”*

Zgodnie z prawem wspólnotowym (tj. m.in. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 - Dz. Urz. UE L 347

z 20.12.2013, str. 289-302, z późn. zm., rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - Dz.U.UE.L.2014.187.1) oraz regulacjami określonymi w dokumentach programowych (tj. *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych*, wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej), Instytucja Zarządzająca została zobowiązana do stałego monitorowania postępów realizacji programu operacyjnego poprzez monitorowanie postępów w realizacji wskaźników. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 jest prowadzone przez Instytucję Zarządzającą na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania tego Programu, równoległe z analizą postępu finansowego, mając na uwadze rozwiązania przyjęte zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) w zakresie konstrukcji wskaźników w programie (art. 27 ust. 4) oraz zakresu sprawozdań z wdrażania (art. 50 i art. 111).

Jednocześnie w pkt 2.1.3 ppkt 12 *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych* wskazano, że:

„O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:

a) w przypadku wskaźników produktu określonych na poziomie projektu – w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,

b) w przypadku wskaźników rezultatu bezpośredniego określonych na poziomie projektu:

i. co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia,

ii. w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ - w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek beneficjenta i za zgodą IZ, przy czym osiągnięte wartości wykazywane są we wniosku o płatność końcową lub jego korekcie.”

Ponadto, w Wytycznych kwalifikowalność wydatków w rozdziale 6.16-Rozliczanie efektów projektu wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, a nieosiągnięcie

lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.

Instytucja Zarządzająca w wyniku ww. działań kontrolnych oraz monitorowania wykonania nałożonych zaleceń pokontrolnych z kontroli końcowej stwierdziła naruszenie przez Beneficjenta treści § 7 ust. 1 i 3 umowy o dofinansowanie poprzez **nie utrzymania na założonym poziomie wskaźnika rezultatu pn. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]”** założonego do osiągnięcia zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie **a tym samym niezachowania trwałości projektu przez 279 dni w pierwszym roku trwałości.**

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca stwierdzając naruszenie przez Beneficjenta ww. zapisów umowy o dofinansowanie, obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z postanowieniami ww. art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach rozporządzenia nr 1303/2013.

Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 rozporządzenia nr 1303/2013).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013 „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie „szkoda” użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych

przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchybiecie zasadom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie to miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości. Instytucja Zarządzająca pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwie przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w Rozporządzeniu nr 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

Brak utrzymania zrealizowania wskaźnika zatrudnienia przez 279 dni w pierwszym roku trwałości świadczy o naruszeniu treści § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym: „Beneficjent zobowiązany był do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcia i utrzymania celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie „Beneficjent zobowiązany był do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu”.

Zgodnie z § 7 ust. 3 umowy o dofinansowanie „w przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników w okresie trwałości Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej procentowej różnicy pomiędzy wymaganym okresem trwałości a okresem rzeczywistego utrzymania trwałości Projektu”.

Zgodnie z zapisami § 7 regulaminu konkursu Beneficjent został zobowiązany w pierwszej kolejności do wyboru wszystkich wskaźników (produktu i rezultatu) dla realizowanego projektu z listy wskaźników wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 tj.:

Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego:

- Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.]
- Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.]
- Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.]

Lista wskaźników produktu:

- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku [CI 28] [szt.]
- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy [CI 29] [szt.]
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje [CI 2] [przedsiębiorstwa]
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie [CI 1] [szt.]
- Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) [CI 6] [zł]

Ponadto, Beneficjent został zobowiązany do wybrania wszystkich wskaźników horyzontalnych (produktu i rezultatu), które zostały wskazane w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym (LSI), **nawet jeżeli wartości dla tych wskaźników miałyby być zerowe tj.:**

Lista horyzontalnych wskaźników produktu:

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szt.),
- Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych (osoby),
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (szt.).

Lista horyzontalnych wskaźników rezultatu:

- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC],
- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC],
- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni [EPC],
- Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) (EPC),
- Liczba utrzymanych miejsc pracy (EPC),
- Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy (EPC).

We wniosku o dofinansowanie, złożonym w dniu 29 lipca 2019 r. na konkurs zamknięty, Beneficjent w pkt XIV-*Wskaźniki* wskazał m.in. następujący wskaźnik rezultatu do osiągnięcia tj.:
„*Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8) [EPC]*” – **wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1,20 stanowisk pracy/etatów**. Zgodnie z dokumentem pn. „Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym (LSI)”, stanowiącym Załącznik nr 3 do regulaminu konkursu zamkniętego, zdefiniowano pojęcie skrótu „EPC” używanego w nazwie ww. wskaźnika tj. **„EPC” - ekwiwalent**

pełnego wymiaru czasu pracy. Beneficjent w sposób całkowicie samodzielny i autonomiczny wskazał więc wartość wskaźnika pn. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]” do osiągnięcia w wartości docelowej 1,20 etatów. W takim kształcie wniosek o dofinansowanie wraz z załączoną dokumentacją konkursową został poddany ocenie merytoryczno-technicznej przez Instytucję Zarządzającą, w trakcie której przyznano odpowiednią punktację w odniesieniu do m.in. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie, zgodnie z zatwierdzonymi Kryteriami oceny wniosku o dofinansowanie dla Działania 2.5. Beneficjent w trakcie realizacji projektu, po podpisaniu umowy o dofinansowanie zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o wyrażenie zgody na zmianę wartości docelowej wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) EPC* z wartości 1,20 do wartości 1,00 a tym samym zmiany wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety [EPC]* z 0,2 do 0,00. Instytucja Zarządzająca zgodziła się na zmianę w projekcie. Zatem wartość wskaźnika dotyczącego wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwie tj. wartość docelowa tego wskaźnika do osiągnięcia pozostała na poziomie 1 etatu.

Należy zwrócić uwagę, że system wskaźników jest jednym z instrumentów zarządzania w ramach programów funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności. Prawidłowo zdefiniowany i jednoznacznie określony sposób pomiaru wartości wskaźników jest niezbędny dla prac związanych z monitorowaniem Programu, co służy zagwarantowaniu realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych określonych w Programie oraz pełnego wykorzystania dostępnych środków. Wskaźniki określone dla Programu są niezbędnym elementem w procesie mierzenia postępu realizacji oraz ocenie efektywności wdrażania programu. System monitorowania wskaźników postępu rzeczowego został oparty m.in. na zastosowaniu listy wskaźników kluczowych, przygotowanej na mocy art. 26 ust. 2 ustawy wdrożeniowej. W myśl przepisów art. 26 ust 1 ustawy wdrożeniowej, monitorowanie postępu rzeczowego w ramach RPO-L2020 jest prowadzone przez IZ RPO na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania Programu, równoległe z analizą postępu finansowego, z uwzględnieniem danych zebranych z poziomu projektów, obejmujących wartości osiągnięte sprawozdane we wnioskach o płatność.

Zgodnie z zapisami wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków projekt rozliczany jest na etapie końcowego wniosku o płatność pod względem finansowym proporcjonalnie do osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu. Zgodnie z tą regułą, w przypadku nieosiągnięcia celu projektu (wyrażonego przez wskaźniki) część wydatków może zostać uznana za niekwalifikowalne. Wobec powyższego korekta finansowa z tytułu niezrealizowania lub nie utrzymania w okresie realizacji projektu wskaźników produktu i rezultatu

wyrażona będzie jako stopień niezrealizowania wskaźnika i wiązać się będzie z procentowym pomniejszeniem całkowitej kwoty wydatków kwalifikowalnych w projekcie obejmujących wydatki związane z zadaniem merytorycznym związanym ze wskaźnikiem, które założenia merytoryczne nie zostały osiągnięte. W tym miejscu należy wskazać, że stosowanie reguły proporcjonalności przy ustalaniu korekt finansowych z tytułu nieosiągnięcia wskaźników produktu czy rezultatu wynika z zapisów jednego z dokumentów stanowiących podstawę systemu realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020 tj. „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (vide: art. 6 ustawy wdrożeniowej). W Rozdziale 8.8 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków wskazano, że: *„Na etapie rozliczenia końcowego wniosku o płatność kwalifikowalność wydatków w projekcie oceniana jest w odniesieniu do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako reguła proporcjonalności. Założenia merytoryczne projektu, o których mowa w pkt 2, mierzone są poprzez wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego, określone we wniosku o dofinansowanie projektu. Zgodnie z regułą proporcjonalności, w przypadku nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać za niekwalifikowalne wszystkie wydatki lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu. Wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu.”*

Zatem, beneficjent zobowiązany jest do rzetelnego wyboru oraz realnego określenia wartości docelowych wskaźników. Dane przedstawiane przez beneficjenta podlegają analizie na etapie oceny złożonego wniosku o dofinansowanie, na podstawie kryteriów wyboru projektów, zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący. Część wymogów dotyczy wskaźników jako kryteria merytoryczno – horyzontalne, których niezachowanie skutkuje odrzuceniem wniosku.

Wskaźniki realizacji projektu zostały podzielone na wskaźniki rezultatu bezpośredniego i produktu. **Wskaźniki produktu** dotyczą bezpośrednich, materialnych efektów uzyskanych przez beneficjenta wyłącznie podczas realizacji projektu i powiązane są bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Efekt wsparcia na poziomie projektu występuje w przypadku wskaźników produktu w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego to wskaźniki odpowiadające bezpośrednim efektom następującym po realizacji projektu. Wskaźniki te nie są powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Dostarczają one informacji o zmianach, jakie nastąpiły w

wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową. Mogą przybrać formę wskaźników fizycznych (np. Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach) lub wskaźników finansowych (np. Przychody ze sprzedaży nowych produktów/procesów).

W przypadku wskaźników horyzontalnych, dotyczących miejsc pracy, wskaźnik związany ze wzrostem zatrudniania określa się dla kobiet, mężczyzn oraz ogółem. W przypadku wskaźników związanych ze wzrostem zatrudnienia wskazuje się nowe miejsca pracy, które zostaną utworzone w podmiotach wnioskodawcy w wyniku realizacji projektu, będą związane bezpośrednio z realizacją projektu i nie zostaną zlikwidowane po jego zakończeniu (miejsca pracy muszą być utrzymane w okresie trwałości, a także zwiększą one łączną liczbę istniejących etatów w podmiocie.

Beneficjent miał świadomość utworzenia i utrzymania stanowiska pracy przez okres 3 lat niemniej jednak nie zachowanie zatrudnienia przez 279 dni w pierwszym roku trwałości narusza postanowienie § 7 ust. 3 umowy o dofinansowanie.

Zgodnie z postanowieniami art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013 w zakresie EFRR zachowanie trwałości projektu obowiązuje w odniesieniu do współfinansowanej w ramach projektu infrastruktury. Okres trwałości to czas, w którym należy zachować w niezmienionej formie i wymiarze efekty trwałości. Beneficjent jest zobowiązany utrzymać zrealizowane wskaźniki produktu i rezultatu przez cały okres trwałości projektu tj. 5 lat (3 lata w przypadku mikro, małych i średnich przedsiębiorstw) od płatność końcowej na rzecz beneficjenta. W przypadku środków współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i FS, nie dotyczących inwestycji w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych, zachowanie trwałości projektu oznacza utrzymanie inwestycji lub miejsc pracy zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej.

Wobec powyższego, wskaźnik dotyczący wzrostu zatrudnienia, za który Beneficjent otrzymał dodatkową liczbę punktów powinien zostać utworzony i utrzymany w całym okresie trwałości projektu. Instytucja Zarządzająca zauważa, że okres trwałości projektu upływa w dniu 6 kwietnia 2025 r. i do tego okresu Beneficjent jest zobligowany utrzymać zatrudnienie na poziomie 1 etatu niemniej jednak już przez 279 dni nie został zachowany wzrost zatrudnienia, zatem spowodowało to naruszenie trwałości projektu polegające na nieutrzymaniu utworzonego stanowiska pracy przez 279 dni.

Mając na uwadze powyższe **Beneficjent w analizowanej sprawie naruszył postanowienia § 3 ust. 1 i § 7 umowy o dofinansowanie**, ponieważ nie utrzymał zatrudnienia o wymiarze 1 etatu w ramach wskaźnika rezultatu pn. „*Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]*” i tym samym nie została zachowana trwałość projektu przez 279 dni w pierwszym roku trwałości. Nadmienić w tym miejscu należy, że wskaźniki rezultatu zawarte we wniosku o

dofinansowanie nie zostały Beneficjentowi w żaden sposób narzucone, albowiem na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie Beneficjent w sposób całkowicie autonomiczny i samodzielny określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. Z ustaleń dokonanych przez Instytucję Zarządzającą wynika, że Beneficjent nie osiągnął tego poziomu zatrudnienia (tj. 1 etatu) na moment zakończenia realizacji projektu. Natomiast w okresie 12 miesięcy liczonych od dnia zakończenia realizacji projektu została zatrudniona osoba na umowę o pracę od 01.06.2022 r. do 31.08.2022 r. przepracowując tylko 7 dni po czym udała się na zwolnienie lekarskie do końca obowiązywania umowy. Nie ulega więc żadnej wątpliwości, że wskaźnik na dzień 31 grudnia 2022 r. nie został utrzymany, a co za tym idzie Beneficjent nie osiągnął w wymaganym okresie docelowej wartości jednego ze wskaźników rezultatu projektu, odzwierciedlającego realizację jednego z zakładanych celów projektu. Ponadto, brak zachowania wskaźnika zatrudnienia na założonym poziomie świadczy również o naruszeniu postanowień pkt 2.1.3 ppkt 12 Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych gdzie wskazano:

„O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, **efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:**

- a) w przypadku wskaźników produktu określonych na poziomie projektu – w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,
- b) **w przypadku wskaźników rezultatu bezpośredniego określonych na poziomie projektu:**
  - i. co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia,
  - ii. w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ - w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek beneficjenta i za zgodą IZ, przy czym osiągnięte wartości wykazywane są we wniosku o płatność końcową lub jego korekcie.”

Jednocześnie, w Wytycznych kwalifikowalność wydatków w rozdziale 6.16-Rozliczanie efektów projektu wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, **a nieosiągnięcie lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.**

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca stwierdziła naruszenie procedur obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania, którymi są poza obowiązującymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego również wytyczne programowe i postanowienia umowy o dofinansowanie.

Zasady dotyczące osiągnięcia wskaźników rezultatu, zachowania okresu trwałości projektu opisane w Wytycznych, w przepisach rozporządzenia nr 1303/2013 oraz w umowie o dofinansowanie były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji projektu miał obowiązek zapoznania się z tymi dokumentami programowymi. Ponadto, Beneficjent w pkt XVI wniosku o dofinansowanie oświadczył, że *„Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuje się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 rozporządzenia Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.”*. W związku z czym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na beneficjenta w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów umowy o dofinansowanie.

Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania, a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego.

W związku z powyższym, niewypełnienie jej postanowień przez Beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu. Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca ponownie podkreśla, że Beneficjent zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie był zobowiązany do bezwzględnego stosowania zasad i warunków dofinansowania w niej zawartych tj. Beneficjent nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie, ponieważ realizował projekt dofinansowany z udziałem środków publicznych, a nie całkowicie środków własnych.

W przedmiotowej sprawie należy podkreślić, iż w ramach projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak zasada przejrzystości, czy też transparentności, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 ust.1 tejże umowy).

Naruszenie zatem przez Beneficjenta procedur opisanych w Wytycznych czy w umowie o dofinansowanie projektu dało Instytucji Zarządzającej podstawę do stwierdzenia obowiązku zwrotu tych środków jako wykorzystanych sprzecznie z tymi procedurami.

W przedmiotowej sprawie **naruszeniem procedur** skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązanie się Beneficjenta z procedur opisanych w umowie o dofinansowanie oraz Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 (stanowiących podstawę Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego i tym samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 184 u.f.p.) tj. niewywiązanie się przez Beneficjenta z zapisów zawartych w **§ 3 ust. 1, § 7 ust. 1 i 3 umowy o dofinansowanie oraz pkt 2.1.3 ppkt 12 Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020**. Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecnictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

W takim stanie faktycznym uznać należy, że Beneficjent **naruszył procedury wydatkowania środków unijnych i krajowych**, a tym samym środki finansowe przeznaczone na realizację projektu, w ramach którego nie osiągnięto jednego z założonych celów projektu, podlegają zwrotowi. Na tej podstawie stwierdzić można, iż zaszła niezależna podstawa do żądania zwrotu części dofinansowania, gdyż Beneficjent naruszył procedurę realizacji projektu zgodnie z przyjętymi założeniami.

Zgodnie z § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie Beneficjent był zobowiązany do zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu oraz osiągnięcia celów (produktu i rezultatu) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Miernikiem realizacji celu szczegółowego projektu, który realizował Beneficjent, był wskaźnik rezultatu stanowiący o obowiązku dokonania wzrostu wielkości zatrudnienia w prowadzonym przedsiębiorstwie. Beneficjent był też zobowiązany do pomiaru wskaźników uzyskanych w wyniku realizacji projektu, zgodnie z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie. Bezsprzeczonym faktem w analizowanej sprawie jest zobowiązanie Beneficjenta do osiągnięcia kluczowego wskaźnika rezultatu pn. „*Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]*” czyli zwiększenia w wyniku realizacji projektu wielkości zatrudnienia w przedsiębiorstwie o 1,20 nowych etatów. Podpisując umowę o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do realizacji Projektu w pełnym zakresie, zgodnie z umową o dofinansowanie i jej załącznikami oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie, w trakcie realizacji projektu jak i w okresie jego trwałości. Osiągnięcie celu projektu następuje bowiem poprzez osiągnięcie planowanych wskaźników produktu oraz rezultatów. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że w/w wskaźniki rezultatu nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. Należy zwrócić uwagę na fakt, że jednym z celów RPOWŚ na lata 2014-2020 było m.in. przeciwdziałanie bezrobociu poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w regionie. Przedmiotowe przedsięwzięcie zakładało utworzenie 1,20 nowego miejsca pracy i wzrost wielkości zatrudnienia w prowadzonym przedsiębiorstwie o ten 1,20 etatów, a co za tym idzie cel ten miał mieć pozytywny wpływ na politykę zatrudnienia w regionie dotkniętym relatywnie wysokim bezrobociem. W związku zaś z zadeklarowaniem pozytywnego wpływu projektu na tworzenie nowych miejsc pracy z uwagi na wpływ na politykę zatrudnienia waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 3, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytoryczno-technicznej liczba punktów była mnożona razy 3, czyli w analizowanym przypadku Beneficjent za zadeklarowanie liczby 1,20 etatu we

wniosku o dofinansowanie uzyskał maksymalną liczbę 3 punktów, które zgodnie z wagą (inaczej stopniem ważności danego kryterium oceny) zostały pomnożone razy liczbę 3 i ostatecznie za to kryterium oceny Beneficjent uzyskał aż 9 punktów.

Beneficjent w swojej korespondencji zwrócił uwagę, że na etapie oceny merytoryczno-technicznej uzyskał ... punktów, co uplasowało go na ... miejscu listy rankingowej, natomiast projekty wybrane do dofinansowania otrzymały minimum 33 punkty, a zatem nawet przy braku punktów w zakresie wpływu realizacji projektu na nowe miejsca pracy ogólna ilość punktów uzyskana wyniosła by 40, co w dalszym ciągu kwalifikowałoby projekt do dofinansowania.

W ocenie Instytucji Zarządzającej powyższa kwestia nie ma znaczenia w kontekście zobowiązania się Beneficjenta do realizacji wskaźnika rezultatu dotyczącego zatrudnienia. Zauważyć należy, że zgodnie z umową o dofinansowanie Beneficjent powinien osiągnąć wskaźniki rezultatu w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia realizacji projektu i utrzymać je w okresie trwałości. To Beneficjent założył realizację projektu w takim kształcie i w takim kształcie projekt powinien zostać zrealizowany, wobec powyższego, Beneficjent nie mógł oczekiwać, że założenia te zostaną zmienione bez zaistnienia okoliczności nadzwyczajnych, których zaistnienia w niniejszej sprawie Beneficjent nie wykazał. W ocenie Instytucji Zarządzającej kryterium oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie tj. „*Wpływ realizacji projektu na tworzenie nowych miejsc pracy*” oznaczało, że będzie brany pod uwagę wpływ jaki wywrze realizacja projektu na tworzenie nowych miejsc pracy w regionie. Beneficjent jak to już powyżej omówiono otrzymał w ramach tego kryterium oceny 9 punktów i nie ulega wątpliwości, że kwestia oczekiwanego zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie w wyniku realizacji projektu była kwestią niezwykle istotną w procesie przyznawania środków dofinansowania dla projektu.

Ponadto, Beneficjent miał obowiązek poinformowania Instytucji Zarządzającej o zrealizowaniu wskaźników rezultatu: *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – mężczyźni i* *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach* do dnia 31 grudnia 2022 r. W wyznaczonym przez Departament Kontroli i Certyfikacji RPO terminie nie zgłoszono problemu z osiągnięciem wartości docelowej wskaźników. Dopiero pierwsze pismo w sprawie zmian w projekcie wpłynęło do Instytucji Zarządzającej dopiero w dniu 7 lutego 2023 r., co narusza treść § 14 ust. 15 zawartej umowy o dofinansowanie i spowodowało nałożenie korekty finansowej. Zapisy umowy o dofinansowanie narzucają na Beneficjenta obowiązek zgłaszania Instytucji Zarządzającej w formie pisemnej zmian dotyczących realizacji Projektu przed ich wprowadzeniem w celu uzyskania pisemnej akceptacji.

Podnieść należy, że Beneficjent pismem z dnia 14 października 2021 r. zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na zmianę w projekcie polegającą na zmianie docelowej wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach* z wartości 1,20 do wartości 1,00 a tym samym zmiany docelowej wartości wskaźnika *Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach – kobiety* z 0,2 do 0,00, na co Instytucja Zarządzająca wówczas wyraziła zgodę. Nadmienić należy, że do końca realizacji projektu a następnie w terminie 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowanie, Beneficjent nie zgłaszał żadnych problemów, które mogły mieć wpływ na trudności w realizacji wskaźnika zatrudnienia. Co więcej z przekazanej korespondencji wynika, że już w sierpniu 2022 r. pojawiły się problemy z zatrudnieniem pracownika zatem Beneficjent miał dużo czasu na wcześniejsze zgłoszenie do Instytucji Zarządzającej zaistniałej sytuacji.

W kwestii powoływania się Beneficjenta na możliwość wydłużenia okresu trwałości w projekcie, Instytucja Zarządzająca podnosi, że jest to bezzasadne w kontekście zapisów 2.1.3 pkt 12 ppkt b) „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”. Powoływanie się Beneficjenta na zapis ww. Wytycznych, który brzmi, że dopuszczalne jest wydłużenie terminu na realizację wartości docelowych wskaźników założonych we wniosku o dofinansowanie, Instytucja Zarządzająca podkreśla, że jest to niemożliwe z uwagi na obowiązujące przepisy prawa unijnego i krajowego, gdzie w art. 71 ust.1 rozporządzenia nr 1303/2013 wyraźnie sprecyzowano, że okres trwałości projektu w przypadku podmiotów z sektora MŚP może zostać skrócony przez państwo członkowskie do 3 lat oraz następnie z uwagi na treść Rozdziału 5.3 Wytycznych kwalifikowalność wydatków, opracowanych przez Polskę (państwo członkowskie) i działające w jej imieniu odpowiednie Ministerstwo ds. rozwoju regionalnego, gdzie określono, iż: „Zgodnie z postanowieniami art. 71 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP - w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta, z zastrzeżeniem pkt 7, a w przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają bardziej restrykcyjne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.” W związku z czym wnioskowane przez Beneficjenta wydłużenie okresu trwałości projektu do dnia 30 kwietnia 2023 r. było niemożliwe z uwagi na ww. zapisy obowiązujące w dokumentach programowych stanowiących podstawę Systemu Realizacji Programu Operacyjnego (vide: art. 6 ustawy wdrożeniowej), bowiem termin trwałości projektu dla podmiotu z sektora MŚP może wynosić nie więcej niż 3 lata.

Biorąc pod uwagę powyższe, przedmiotowe działanie Beneficjenta wpisuje się w definicję pojęcia “nieprawidłowości”, która została zawarta w art. 2 pkt 36 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013. Projekt, na który przyznano i wypłacono dofinansowanie ze środków EFRR, miał przecież m.in. osiągnąć cel w postaci zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie, które jest przecież pożądanym społecznie zjawiskiem niwelowania czy zmniejszania poziomu bezrobocia w regionie. Nie utrzymanie przez Beneficjenta założonej w projekcie wielkości wskaźnika rezultatu dotyczącego wzrostu zatrudnienia a w konsekwencji nie zachowanie trwałości projektu przez 279 dni w pierwszym roku trwałości jest niezgodne z założeniami wniosku o dofinansowanie projektu, podlegającymi w tak wskazanym zakresie ocenie merytorycznej, wskutek której przyznano dofinansowanie. Nadmienić należy, że wszystkie założenia projektowe brane były pod uwagę przy ocenie formalnej i merytorycznej wniosku o dofinansowanie i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie projektu. Projekt, na który przyznano i wypłacono dofinansowanie ze środków EFRR, miał przecież m.in. osiągnąć cel w postaci zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie, które jest przecież pożądanym społecznie zjawiskiem niwelowania czy zmniejszania poziomu bezrobocia w regionie. Niewywiązanie się przez Beneficjenta z tego umownego obowiązku nabiera szczególnego znaczenia również w kontekście kwestii zakładanego zwiększenia zatrudnienia w regionie w wyniku realizacji przedmiotowego projektu. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z zasadami realizacji projektu, jeśli w wyniku realizacji projektu powstaną nowe miejsca pracy i nastąpi wzrost zatrudnienia w podmiocie, wnioskodawca wpisuje we wniosku o dofinansowanie odpowiednią wartość docelową. Jeśli jednak nie stworzy nowych miejsc pracy lub jeśli miejsce pracy powstało, ale jednocześnie inne zostało zlikwidowane to jako wartość docelową *wskaźnika* wpisuje "0". Beneficjent mógł wskazać na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie, że miejsca pracy nie powstaną w ramach realizacji projektu. Przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne, jednakże zawarcie umowy wiąże się nie tylko z nabyciem przez beneficjenta odpowiednich uprawnień, ale także nakłada na beneficjenta szereg obowiązków, które beneficjent zobowiązuje się przestrzegać, w tym obowiązki związane z dysponowaniem środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Istotą konkursu i dofinansowania jest osiągnięcie zamierzonego celu na jaki środki unijne zostały przekazane.

Wobec powyższego, warunki kwalifikowalności wydatków nie zostały w całości spełnione, bowiem nie sposób uznać za kwalifikowany wydatku, który został zrealizowany niezgodnie z § 3

ust. 1 i § 7 umowy o dofinansowanie projektu, a także został poniesiony niezgodnie z zapisami sekcji 6.16 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków i postanowień pkt 2.1.3 ppkt 12 Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych. Zdaniem Instytucji Zarządzającej, szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził w całości do realizacji założonego celu projektu w zakresie zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie. Nie wywiązanie się przez Beneficjenta z tego umownego obowiązku nabiera szczególnego znaczenia również w kontekście kwestii zakładanego zwiększenia zatrudnienia w regionie w wyniku realizacji niniejszego projektu, a która to kwestia miała znaczący wpływ na proces przyznawania dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą. Należy zwrócić uwagę na fakt, że jednym z celów RPOWŚ na lata 2014-2020 jest m.in. przeciwdziałanie bezrobociu poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w regionie. Przedmiotowe przedsięwzięcie zakładało za zgodą Instytucji Zarządzającej utworzenie tylko 1 nowego miejsca pracy (pierwotnie we wniosku o dofinansowanie wskaźnik zatrudnienia wynosił 1,20 etatu) i wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwie, a co za tym idzie cel ten miał pozytywny wpływ na politykę zatrudnienia w regionie dotkniętym relatywnie wysokim bezrobociem w skali kraju.

Mając na uwadze powyższe, Beneficjent poprzez swoje zaniechanie dopuścił się naruszenia procedur obowiązujących w ramach RPOWŚ 2014-2020 i nie sposób jest również wykluczyć, że popełnione przez Beneficjenta omówione powyżej naruszenie, miało wpływ na budżet Unii Europejskiej.

Zaniechaniem Beneficjenta w sprawie było zbyt późne poszukiwanie pracownika na stanowisko mechanik motocyklowy. Projekt był realizowany od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. i w tym okresie powinno nastąpić zatrudnienie pracownika. Jednakże mając na uwadze zapis w *Instrukcji wypełniania wniosków EFRR* (Sekcja 14. Wskaźniki), który mówi, że docelowa wartość wskaźnika rezultatu powinna zostać osiągnięta w momencie zakończenia realizacji projektu, bądź w okresie bezpośrednio po tym terminie (co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu, określonego w umowie o dofinansowanie), Instytucja Zarządzająca zaleciła osiągnięcie w/w wskaźników nie później niż w terminie do dnia 31.12.2022 r. Co więcej Beneficjent dopiero w kwietniu 2022 roku rozpoczął poszukiwania pracownika, który po 7 dniach pracy udał się na zwolnienie lekarskie. Z treści pism przekazywanych przez Beneficjenta, Instytucja Zarządzająca podkreśla, że problemy z zatrudnieniem pracownika pojawiły się już w sierpniu 2022 r. a więc Beneficjent miał dużo czasu na wcześniejsze zgłoszenie zaistniałej sytuacji. Tymczasem prośba o zmiany została zgłoszona po terminie wypełniania zobowiązań wynikających z zapisów

Informacji pokontrolnej co wskazuje wyraźnie, że motywacją Beneficjenta była przede wszystkim chęć uniknięcia konsekwencji finansowych nie zaś dążenie do osiągnięcia wszystkich założonych efektów projektu. Co prawda Beneficjent w przekazywanej korespondencji poinformował, że poszukiwał pracownika samodzielnie niemniej jednak nie przedstawił żadnych dowodów ani też nie zostało to opisane na czym działania/starania Beneficjenta polegały. Ponadto, załącznik, który Beneficjent przedstawił w przekazywanej korespondencji pn.: „Barometr zawodów 2023 województwo świętokrzyskie” to zestawienie zawodów m.in. deficytowych przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2022 r. nie dowodzi aby wskaźnik nie mógłby być zrealizowany w całości ponieważ projekt był realizowany w latach 2020-2021.

Beneficjent poprzez nie osiągnięcie założonej we wniosku o dofinansowanie wielkości wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwie w okresie realizacji projektu a następnie nie utrzymanie wskaźnika w okresie jednego roku po zakończeniu realizacji projektu naraził budżet Unii Europejskiej na sfinansowanie wydatku, który nie doprowadził w rezultacie do realizacji w całości założonego celu.

W związku z czym, zdaniem Instytucji Zarządzającej w analizowanej sprawie nie można wykluczyć, że przedmiotowe naruszenie miało wpływ na budżet Unii Europejskiej.

Różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczono projektu jest istotna w obszarze celowości poniesienia tych wydatków, a to z kolei ma bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie. W analizowanej sprawie Beneficjent obciążył budżet Unii Europejskiej środkami EFRR w kwocie 4 808,39 zł, które nie doprowadziły w całości do realizacji założonego celu projektu w zakresie zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie.

Stanowisko zajęte przez Instytucję Zarządzającą znajduje swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie sądowym, tj. m.in. w wyrokach sygn. akt: II SA/Bd 153/16 wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 8 czerwca 2016, wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt V SA/Wa 3484/15 czy wyrok WSA w Kielcach sygn. akt I SA/Ke 357/20 z dnia 17 grudnia 2020 r.

Mając na uwadze ogólną regulację obowiązującą w ramach projektów dofinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej należy wskazać, że poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie projektu beneficjenci mają obowiązek zrealizować i rozliczyć swój projekt według zasad określonych w umowie o dofinansowanie. Może to również świadczyć o tym, że w istocie

nałożenie korekt finansowych jest rezultatem postanowień umownych, które Beneficjent przyjął, podpisując umowę o dofinansowanie, a ustalenie i nałożenie korekt finansowych jest specyficznym skutkiem niewykonania umowy zgodnie z zasadami w niej przewidzianymi.

Analiza okoliczności faktycznych i prawnych sprawy, w kontekście zapisów umowy o dofinansowanie pozwala stwierdzić, że Instytucja Zarządzająca zastosowała wobec Beneficjenta spośród możliwych łagodną sankcję związaną z wykrytą nieprawidłowością związaną z nieprawidłowym wykorzystaniem środków europejskich.

W związku z czym, należy stwierdzić, że **niniejsza szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził do zachowania założonego celu projektu przez okres 279 dni okresu trwałości** tj. Beneficjent w okresie 279 dni okresu trwałości projektu nie zatrudnił osoby na stanowisku mechanik.

W związku z dostarczeniem dokumentacji potwierdzającej zatrudnienie pracownika w okresie 01.06.2022 r. do 31.08.2022 r., Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 po uwzględnieniu § 1 ust. 35 umowy o dofinansowanie projektu, w związku z naruszeniem § 7 ust. 1 umowy nr RPSW.....
..... na podstawie art. 143 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., art. 9 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r., poz. 818 j.t.) oraz §7 ust. 3 umowy nr RPSW..... (wraz z późn. zm.) o dofinansowanie przedmiotowego projektu IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 ustaliła wartość korekty finansowej w następujący sposób:

I. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia ekwiwalentu zatrudnienia w projekcie:
 $200\ 000,00\ \text{zł} \times 11,11\ \% = 22\ 222,22\ \text{zł}$

gdzie:

200 000,00 zł – kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie

% - wartość procentowa wskaźnika nieosiągniętego w stosunku do wszystkich założonych w projekcie, tj. liczba niezrealizowanych wskaźników rezultatu – 1 do liczby wskaźników złożonych w projekcie – 9 (Wskaźnik: „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni [EPC] jest uszczegółowieniem wskaźnika „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC]”, zatem te dwa wskaźniki zostały policzone jako jeden).

Ekwiwalent 1 etatu liczony od wartości wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi: 22 222,22 zł.

II. Reguła proporcjonalności przyjęta do wyliczenia niezachowania okresu trwałości dla poszczególnych etatów (wzór):

(ekwiwalent 1 etatu x EPCN %) x OTN %

gdzie:

ekwiwalent 1 etatu – wyliczony zgodnie z regułą podaną w pkt I, jeśli natomiast została wyliczona korekta ze względu na niezachowanie wskaźnika, ekwiwalent 1 etatu jest pomniejszany o wartość tej korekty

EPCN % - wartość procentowa niezachowania wzrostu zatrudnienia w stosunku do zakładanego 1 etatu

OTN % - wartość procentowa niezachowania trwałości projektu w stosunku do okresu wynikającego z umowy o dofinansowanie (279 dni w stosunku 1096 całego okresu trwałości)

III. Wysokość korekty finansowej dla poszczególnych okresów oraz etatów wyliczona wg wzoru podanego w II pkt:

a) od 06.04.2022 r. do 11.04.2023 r., z uwzględnieniem zatrudnienia na 1 etat w okresie od 01.06.2022 r. do 31.08.2022 r., nie zachował zatrudnienia o wymiarze 1 etatu, tj. przez 279 dni okresu trwałości.

$(22\ 222,22\ \text{zł} * 100\% = 22\ 222,22) = 22\ 222,22 * 25,46\% = 5\ 656,93\ \text{zł}$

Jednocześnie biorąc pod uwagę montaż finansowy i 85 % poziom dofinansowania, wartość korekty finansowej z tytułu wyżej wymienionego naruszenia wynosi: $5\ 656,93\ \text{zł} * 85\% = 4\ 808,39\ \text{zł}$.

Powyższa korekta została wyliczona w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogów.

Ponadto, przy określaniu daty początkowej terminu naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, Instytucja Zarządzająca wzięła pod uwagę treść przepisu krajowego tj. art. 207 ust.1 u.f.p., gdzie wskazano, że odsetki te powinny być naliczane od dnia przekazania środków dofinansowania. Jednocześnie, z uwagi na fakt, że nieprawidłowość została wykryta po zatwierdzeniu wszystkich wniosków o płatność i wypłacie środków EFRR, zastosowano korektę finansową, biorąc pod uwagę wysokość środków do zwrotu i daty płatności środków EFRR w tych zatwierdzonych wnioskach o płatność.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 7-8 ustawy wdrożeniowej zobowiązana jest do kontrolowania wykonywania wszelkich obowiązków ciążących na beneficjencie na skutek postanowień umowy i przepisów prawa oraz w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości jest obowiązana do wymierzenia stosownej korekty finansowej.

W związku z czym, środki EFRR wykorzystane z naruszeniem procedur winny podlegać zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (vide: art. 207 ust 9 pkt 1 u.f.p. i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej).

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto, należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 u.f.p.

W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez ..... jest następstwem ich wykorzystania z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p.

Zgodnie z art. 184 u.f.p. wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków", o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy

o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 u.f.p.) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19 czerwca 2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określa umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 25 czerwca 2020 r. z drugiej, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytycznych kwalifikowalność wydatków”, czy „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji projektów”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23 sierpnia 2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18 maja 2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16 listopada 2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych kwalifikowalność wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Wydatki poniesione przez Beneficjenta w ramach projektu zostały zrealizowane z naruszeniem zapisów: **§ 3 ust. 1, § 7 ust. 1 i 3 umowy o dofinansowanie oraz pkt 2.1.3 ppkt 12 Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020**, a co za tym idzie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają zwrotowi.

Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zachodzi podstawa do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu Beneficjenta jak w pkt 1 osnowy decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Termin początkowy naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych ustalono od dnia przekazania poszczególnych transz środków dofinansowania wykorzystanego z naruszeniem procedur, jak w pkt 2 osnowy decyzji.

Płatność środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o których mowa w pkt 1 wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 powinna nastąpić w formie przelewu środków na następujący rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego nr 86 1020 2629 0000 9402 0342 7457 prowadzony w PKO Bank Polski S.A w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji.

Pouczenie

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancji. Zgodnie z art. 207 ust. 12a pkt 1 u.f.p. Beneficjent może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 k.p.a. przed upływem terminu do wniesienia odwołania Beneficjent może zrzec się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Jednocześnie, zgodnie z art. 127a § 2 k.p.a., z dniem doręczenia Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Jeżeli Beneficjent nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej do 10 000,00 zł wynosi 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100,00 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

Jeżeli Beneficjent nie zwróci środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w pkt 3 sentencji niniejszej decyzji, zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna, zaś kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
ANDRZEJ BĘTKOWSKI

(dokument podpisano elektronicznie)

Decyzję otrzymują:

- 1) Beneficjent: ..... zamieszkały ..... ul. ...., ...
- 2) a/a.